

2026-03-20

09:00-12:00

Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Ordförande: Lena Karlsson Engman, ordförande i äldrenämnden.**Sekreterare:** Kevin Tornemar, nämndsekreterare**Deltagare:** Se bilaga nedan

Ärenden med anteckningar, synpunkter och frågor	Ansvarig/föredragande:
Punkt 1 - Godkännande av dagordning	Lena Karlsson Engman, ordförande
Punkt 2 - Enheten för digital vård och omsorg Under 2024 påbörjades projektet Digital vård och omsorg. Projektets syfte är att i första steget kartlägga behov och förutsättningar för att starta upp en central enhet inom äldreomsorgen som utför digitala vård- och omsorgsinsatser riktade mot den enskilde samt ger rådgivning och stöd till personal och invånare. Projektets andra steg är att genomföra en organisationsförändring där en central enhet för digital vård och omsorg startas upp och beslutade aktiviteter flyttas från fysiska verksamhet till en ny utförarenhet för digital vård och omsorg. <u>Frågor/synpunkter</u> Curt Wiklund (PRO): På vilket sätt kommer ni att använda Seniortorget som forum för att kommunicera med medborgarna? Emil Forsberg: Vi kommer att sprida information om Seniortorget aktiviteter genom våra nya digitala kanaler. Samtidigt vill vi aktivt samla in synpunkter, idéer och förslag från besökarna på Seniortorget. Håkan Johansson (S): Hur många deltar i pilotprojektet? Emil Forsberg: Cirka 10–15 personer.	Emil Forsberg, äldreomsorgsförvaltningen

<p>Sten Biström (SKPF): Kommer det att innebära någon kostnad för den enskilde?</p> <p>Emil Forsberg: Den här delen av satsningen kommer att vara kostnadsfri. Däremot kan det tillkomma kostnader vid specifika insatser beroende på behov.</p> <p>Hillevi Palm (SKPF): Det är viktigt att äldreomsorgen inte uppfattas som människofjärrande. Det mellanmännsliga mötet riskerar att gå förlorat när tekniken tar över.</p> <p>Emil Forsberg: Vår avsikt är inte att ersätta fysiska möten. Alla insatser ska inte vara digitala. I stället handlar det om att skapa en mix av digitala och fysiska lösningar som kompletterar varandra.</p> <p>Lena Karlsson Engman (S): Det här ska ses som ett komplement, det finns stora möjligheter.</p> <p>Emil Forsberg: Detta ger oss nya verktyg för att möta de utmaningar vi ser kring kompetensförsörjningen.</p> <p><u>Bilaga:</u></p> <p>Bildspel</p>	
<p>Punkt 3 - Förstudie LOU hemtjänst</p> <p>I samband med beslut om förändrad upphandlingsform av hemtjänst från LOV, lag om valfrihet till LOU, lag om offentlig upphandling i september 2025 togs även beslut om att genomföra en förstudie.</p> <p>Resultatet från förstudien ska bidra till utformning av förutsättningar, villkor, krav och uppföljning i upphandlingsdokument och avtal. De inhämtande synpunkterna och förslagen från berörda organisationer, föreningar och privata utförare ses som mycket viktiga inspel i den fortsatta processen.</p> <p>Vid insamlandet av synpunkter och förslag från samtliga dialoger och samråd som genomförts har förstudien satt fokus på nio utpekade ämnen tillsammans med övriga allmänna synpunkter och förslag.</p> <p>Äldrenämnden beslutade § 19 2026-02-26 att godkänna förstudierapporten och de slutsatser som presenteras i den. Nämnden gav också äldreomsorgsförvaltningen i uppdrag att</p>	<p>Carina Nylander, äldreomsorgsförvaltningen</p> <p>Ida Bergström, äldreomsorgsförvaltningen</p>

utforma upphandlingsdokument och avtal med stöd av rekommendationerna i förstudien samt följande tillägg:

- Att i upphandlingsdokumentet tydliggöra att kollektivavtalsliknande villkor är ett skallkrav.
- Att för ökad valfrihet se över möjlighet till överlappning mellan zonerna.
- Att säkerställa ekonomiska förutsättningar för hemtjänst på landsbygd.
- Att för framtiden utreda förutsättningar för upphandling av idéburna aktörer, med särskilt fokus på landsbygden.
- Att kommunen ska ansvara för genomförandet av brukarenkät.

Frågor/synpunkter:

Eva Bjuhr (SPF): Kommer det i de nya LOU-avtalen att finnas krav på registerkontroll innan en person anställs?

Tomas Wennström (S): Umeå kommun har fattat beslut om att genomföra registerkontroller vid nyanställning.

Ida Bergström: Det finns i dagsläget inget lagkrav på registerkontroll. Framöver behöver vi diskutera hur eventuella skrivningar kring detta kan formuleras i upphandlingsdokumenten.

Marianne Löfstedt (M): Kommer utförare av hemtjänst, enligt det nya LOU-avtalet, att vara skyldiga att erbjuda heltidsanställning?

Carina Nylander: Vi rekommenderar att utförarna erbjuder heltidstjänster, men det är inget formellt krav. Umeå kommun har beslutat om heltid som norm, men inte heller detta är ett absolut krav – målet är att medarbetare ska ha möjlighet att arbeta heltid.

Carina Holmgren (PRO): Hur ser det ut med kapacitetstaket, till exempel när det gäller digitala insatser?

Carina Nylander: Det är ännu inte helt fastställt. Vi arbetar med att utreda frågan vidare.

Monica Samuelsson: Hur kommer situationen att se ut i Hörnefors framöver? Hur många utförare kommer att finnas att välja mellan där?

Carina Nylander: Förstudien rekommenderar tre geografiska områden. I ytterområden skulle det då innebära en kommunal och

<p>en privat utförare att välja mellan, det vill säga så som det ser ut i Hörnefors idag.</p> <p><u>Bilaga:</u></p> <p>Bildspel</p> <p>Förstudie - LOU-upphandlad hemtjänst i Umeå kommun</p> <p>Bilaga 1 - Medverkande från verksamheter i Umeå kommun</p> <p>Bilaga 2 - Barnkonsekvensanalys - Enkel prövning 2026-01-23</p> <p>Bilaga 3 - Förslag på konsekvenstrappa och sanktioner - LOU hemtjänst</p> <p>Bilaga 4 - Beslutsunderlag och rekommendationer</p>	
<p>Punkt 4 - Äldrenämndens kvalitetsberättelse 2025</p> <p>Kvalitetsberättelsen omfattar delar av det kvalitetsarbete som genomförts på övergripande nivå inom äldrenämndens verksamhetsområde 1 januari – 31 december 2025 samt en redovisning av tillsynsbeslut, egna uppföljningar samt ett urval av brukarundersökningar och nationella jämförelser.</p> <p>Att säkra och följa upp att de verksamheter som äldrenämnden är ansvariga för håller god kvalitet är ett prioriterat område. Det finns krav på att verksamheterna ska följa upp sitt kvalitetsarbete, redovisa resultat och kvalitetsaspekter öppet. Arbetet med att upprätthålla god kvalitet bygger till stor del på att stötta det systematiska kvalitetsarbetet på olika nivåer och att de avvikelser som inträffar utreds, analyseras och åtgärdas för att minimera risken att liknande händelser inträffar igen. Ett systematiskt kvalitetsarbete ger en grund på vilken verksamheterna kan vila för att i mötet med den enskilde ge stöd och omsorg med god kvalitet.</p> <p><u>Frågor/synpunkter:</u></p> <p>Lili-Ann Kling Sackerud (PRO): Bemötande är en viktig fråga. Har förvaltningen diskuterat det missnöje som finns inom äldreomsorgen kopplat till just bemötandet?</p> <p>Anna Bergström: Ja, vi har analyserat inkomna klagomål, men även jämfört dem med resultaten i brukarundersökningarna, där bilden inte alltid är densamma. Vi arbetar kontinuerligt med vår</p>	<p>Anna Bergström, äldreomsorgsförvaltningen</p>

<p>värdegrund och säkerställer att den förmedlas till alla nyanställda. Bemötande handlar också om att arbeta lågaffektivt och att all personal får utbildning inom området, exempelvis genom stjärnmärkningen.</p> <p>Ari Leinonen (S): Vi har en skyldighet att arbeta med bemötande gentemot medborgarna i hela kommunkoncernen, inte bara inom äldreomsorgen.</p> <p>Lili-Ann Kling Sackerud (PRO): Jag delar inte er tolkning av hemtjänstindex. Enligt min uppfattning stämmer inte era slutsatser överens med det faktiska resultatet.</p> <p>Anna Bergström: Nämnden har fått en separat fördjupad analys. I kvalitetsberättelsen har vi hittills valt att inte redovisa hela den fördjupade genomgången, utan endast beskriva arbetet med egenkontroller och uppföljning samt kort nämna resultatet.</p> <p>Lotta Holmberg (M): Vi behöver tydliggöra att vi har tappat placeringar i hemtjänstindex i jämförelse med andra kommuner.</p> <p>Lena Karlsson Engman (S): Det är korrekt. I jämförelse med vårt eget resultat 2024 har vi dock förbättrar oss en smula</p> <p><u>Bilaga:</u> Kvalitetsberättelse för äldrenämnden 2025 Bildspel</p>	
<p>Punkt 5 - Utveckling korttidsboende</p> <p>Vid äldrenämndens sammanträde den 26 mars 2026 kommer ett nytt förebyggande arbetssätt för korttidsvistelser att behandlas. Arbetssättet syftar till att stärka den enskildes självständighet inför hemgång och ska genomföra hela förvaltningens arbete.</p> <p>Utvecklingen av korttidsboendena innebär att en ny verksamhetsmodell tas fram, där teamarbete, rehabiliterande insatser och ett personcentrerat arbetssätt står i fokus. Modellen ska gälla oavsett anledning till korttidsvistelsen, med undantag för palliativ vård som bedrivs inom annan verksamhet. Den nya organiseringen ska inkludera alla relevanta professioner.</p>	<p>Linda Burén, äldreomsorgsförvaltningen</p>

<p>Utvecklingsarbetet sker i nära samverkan med flera olika verksamheter och aktörer som berörs av äldrenämndens korttidsverksamheter.</p> <p><u>Frågor/synpunkter:</u></p> <p>Anna-Lisa Johansson (PRO): Det är bra att förvaltningen nu ser över en nystart för korttidsverksamheten, för det fungerar inte bra som det är idag.</p> <p>Carina Holmgren (PRO): Hur ska alla få plats på korttidsboendena? Lokalfrågan är fortfarande ett stort problem.</p> <p>Linda Burén: Vi behöver titta vidare på detta och se över förutsättningarna.</p> <p>Curt Wiklund (PRO): Har ni gjort någon omvärldsbevakning kring hur korttidsboenden organiseras i andra delar av landet eller i andra länder?</p> <p>Linda Burén: Vi har inte tittat på förhållandena i andra länder. Däremot vet vi att många kommuner i Sverige står inför liknande utmaningar när det gäller korttidsverksamhet som vi gör här i Umeå.</p> <p><u>Bilaga:</u></p> <p>Bildspel</p>	
<p>Punkt 6 - Aktuellt från styrelse och nämnder</p> <p>Kommunstyrelsen</p> <ul style="list-style-type: none"> • En ny riktlinje för visselblåsarfunktionen har införts. • Rapportering har skett från de kommunala bolagen och Västerbottens museum. Bolagen går ekonomiskt bra men museet kämpar, trots många besökare. med ekonomin utifrån minskade bidrag från stat och region. • Umeå kommun har sålt driften av färjan till Vasa till Stena Line. <p>Fritidsnämnden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nämnden har initierat en badutredning, vilket kan vara av intresse för pensionärsrådet framöver. De simhallar som finns i kommunen är byggda på 70-talet. 	<p>Representanter från nämnderna</p>

- SM-veckan kommer att kunna genomföras trots utmaningar kopplade till snöbristen men vissa aktiviteter har fått ställas in. Spåret på Gamlia har stängts av för allmänheten så att konstsnö kan användas.

Äldrenämnden

- Det finns gott om volontärer inom äldreomsorgen som organiseras under Frivilligcentralen som var nämndens goda exempel i februari.
- Antalet timmar inom hemtjänsten minskar. Det är också viktigt att prata om vilka insatser kommunen kan ge och i vilken omfattning så att förväntningarna inte blir felaktiga.
- Det är ett generellt lägre intresse för Vård- och omsorgsprogrammet på gymnasiet och i Vännäs läggs utbildningen ner.
- Två skrivelser har inkommit från pensionärsföreningarna adresserade till kommunstyrelsen och äldrenämnden angående apoteket i Hörnefors, som riskerar att läggas ned. Eftersom apoteksmarknaden är avreglerad är detta ytterst en fråga för marknaden och inte ett kommunalt ansvar. Mark och exploateringsenheten för dialog med regionen om hur man kan underlätta för apoteksaktörer att bedriva verksamhet i Hörnefors. Via Seniortorget skulle information och stöd ges hur man gör digitala apoteksinköp, förvaltningen undersöker den möjligheten.

Tekniska nämnden

- Kommunen har påbörjat arbetet med att sopa gatorna vilket är långt tidigare än vanligt.
- Ett nytt avtal för färdtjänsten har trätt i kraft.
- Vuxenutbildningens hus i Umeå vinner pris i Årets bygge 2026. Priset har delats ut av Byggindustrin sedan 1991 och är ett av byggbranschens mest prestigefyllda priser.
- Mark- och exploateringsenheten arbetar med lokalfrågan för apoteksverksamheten i Hörnefors.

Punkt 7 - Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäls.	
----------------------------	--

Bilaga – Närvarolista

Ordinarie ledamöter

Lena Karlsson Engman (S)

Ari Leinonen (S)

Håkan Johansson (S)

Tomas Wennström (S) 09:00-11:00

Lili-Ann Kling Sackerud

Anna-Lisa Johansson

Curt Wiklund

Hillevi Palm

Sten Biström

Monica Samuelsson

Per Martin Jonasson

Tjänstgörande ersättare

Lotta Holmberg (M) tjänstgör för Veronica Kerr (KD)

Carina Holmgren tjänstgör för Bertil Holmberg (PRO)

Aija Lampela tjänstgör för Karin Eriksson (SKPF)

Eva Bjuhr tjänstgör för Elisabeth Bjuhr (SKF)

Elmer Eriksson (M) tjänstgör för Tomas Wennström (S) kl. 11:00-12:00

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Löfstedt (M)

Tjänstepersoner

Anna Karlander, kanslichef

Kevin Tornemar, nämndsekreterare